

PIOTR OGRODZKI

Międzynarodowa konferencja poświęcona **ZWALCZANIU PRZESTĘPCZOŚCI PRZECIWKO ZABYTKOM**

W dniach 3-5 listopada 2004 r. odbyła się w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie międzynarodowa

konferencja poświęcona współpracy służb policyjnych, granicznych i celnych w zwalczaniu przestępczości przeciwko zabytkom. Spotkanie zostało zorganizowane przez Międzyresortowe Centrum do Spraw Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej i Międzynarodowego Terroryzmu oraz Wyższą Szkołę Policji. Z inicjatywą zorganizowania konferencji wystąpił funkcjonujący w ramach Centrum od połowy 2003 roku Zespół Zadaniowy do spraw przeciwdziałania przestępczości przeciwko dobrom kultury, którego członkami są przedstawiciele Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej i Ministerstwa Kultury.

Pierwszego dnia nastąpiło uroczyste podpisanie czterostronnego porozumienia w sprawie współpracy w zwalczaniu nielegalnego przywozu i wywozu zabytków. Sygnatariuszami porozumienia byli minister finansów (w jego imieniu podpisał szef Służby Celnej Wiesław Czyżowicz), minister kultury (w jego imieniu porozumienie podpisał generalny konserwator zabytków Ryszard Miklinski), komendant główny Policji gen. insp. Leszek Szreder i komendant główny Straży Granicznej gen. Józef Klimowicz. To wydarzenie zostało bardzo dobrze przyjęte przez wszystkich uczestników szczytnieńskiego spotkania.

W konferencji wzięło udział łącznie 125 osób z kraju i zagranicy. Ze strony polskiej uczestniczyli w niej funkcjonariusze wydziałów kryminalnych wszystkich komend wojewódzkich Policji, Centralnego Biura Śledczego Komendy Głównej Policji, oddziałów Straży Granicznej, izb Służby Celnej,

przedstawiciele wybranych wojewódzkich urzędów ochrony zabytków, Rady Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury i Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych. Z zagranicy uczestnikami konferencji było 40 reprezentantów służb policyjnych i celnych z kilkunastu krajów Unii Europejskiej (Austria, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Litwa, Niemcy, Słowacja, Szwecja, Wielka Brytania, Włochy), krajów sąsiadujących (Rosja, Białoruś, Ukraina) oraz Bułgarii, Rumunii, Serbii i Stanów Zjednoczonych. W konferencji uczestniczyli również attaches policyjni i celni akredytowani w Polsce oraz przedstawiciele Interpolu, Europolu i WCO (Światowa Organizacja Cel).

Było to pierwsze spotkanie w Polsce poświęcone przestępczości przeciwko zabytkom, którego uczestnikami byli funkcjonariusze wszystkich służb i instytucji zajmujących się zwalczaniem tej kategorii przestępczości. Wy-

Zwiedzanie Muzeum Warmii i Mazur było atrakcją nie tylko dla gości z zagranicy, ale również polskich uczestników konferencji

miana doświadczeń ma ogromne znaczenie zwłaszcza teraz, po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Z przedstawionych referatów wynikało, że w większości krajów zwalczanie tej kategorii przestępstw realizowane jest poprzez wyspecjalizowane komórki policyjne. Do najstarszych należy włoska Comando Carabinieri Tutela Patrimonio Culturale, francuskie Office Central de Lutte Contre le Trafic des Biens Culturels i Direction Nationale du Renseignement et des Enquetes Douanieres. Specjalne wydziały powołały już kilka lat temu Czechy, a ostatnio Słowacja, Litwa i Rumunia. Niestety, w Polsce jak dotychczas brak zrozumienia i woli dla utworzenia specjalistycznego wydziału, chociaż zagrożenie w tej kategorii przestępstw jest znacznie wyższe niż w Rumunii, Słowacji czy na Litwie. Komendant główny Policji złożył deklarację powołania wyodrębnionego wydziału do walki z przestępczością przeciwko zabytkom. Pozostaje mieć nadzieję, że nie były to jedynie puste słowa.

W trakcie konferencji odbył się jednodniowy wyjazd studyjny na Warmię i Mazury, uwzględniający problematykę przestępczości skierowanej przeciwko zabytkom zgromadzonym w obiektach muzealnych i sakralnych oraz aspekty ochrony i opieki nad nimi. Uczestnicy zwiedzili Muzeum Warmii i Mazur na zamku w Olsztynie i barokowy zespół kościelno-klasztorny w Świętej Lipce. W obu tych miejscach w przeszłości doszło do spektakularnych kradzieży niezwykle wartościowych zabytków.

Materiały pokonferencyjne zawierające poszczególne wystąpienia zostały wydane w sierpniu 2005 r. w językach polskim, angielskim i francuskim przez Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie i Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych w Warszawie. ■

Uczestnicy konferencji w kościele w Świętej Lipce